

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра теорії та історії культури

Затверджено

На засіданні кафедри
теорії та історії культури
філософського факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 26.08.2023 р.)

Завідувач кафедри

проф. Альчук М.П

Силабус

з навчальної дисципліни «Управлінська риторика»
викладається в межах ОПП (ОПН) 6.020101 – Культурологія
першого (магістерського)/ рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 034 «культурологія»
у 2023/2024 навчальному році

Львів 2023 р.

Назва курсу	Управлінська риторика
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра теорії та історії культури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 – гуманітарні науки 034 – культурологія
Викладачі курсу	Лекції: Альчук Марія Павлівна, доктор філософських наук, професор Семінарсько-практичні: Альчук Марія Павлівна, доктор філософських наук, професор
Контактна інформація викладачів	al.chuk57@gmail.com mariya.alchuk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Четвер 15.00-16.00год. (вул. Університетська, 357, кафедра теорії та історії культури) Заочні консультації електронною поштою в робочі дні
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Актуальність курсу «Управлінська риторика» визначається розкриттям важливих проблем сучасних культурно-антропологічних досліджень, які склались в межах методологічних стратегій філософії управління – наукового, етичного, естетичного другої половини ХХ і ХХІ ст. Наукові дослідження з риторики, як науки і мистецтва, риторичної майстерності, ділового спілкування розкривають загальні проблеми культурного розвитку людини, культурного середовища та основні школи, основні категорії, закони мисленнево-мовленневої діяльності, комунікативні здібності особи, вміння переконувати для самопізнання та самоствердження. Курс передбачає виявлення основних зв'язків управлінської риторики з практичною філософією та методологією соціально-гуманітарного знання; предметну сферу культурно-антропологічних досліджень; комплекс риторичних та спеціальних дисциплін; філософсько-управлінську проблематику в контексті найвпливовіших сучасних методологій. Вагомим є формування у студентів навичок самостійної орієнтації в історії становлення, поняттях і практиках сучасної управлінської риторики, опрацьовуючи та осмислюючи тексти, найбільш вагомій персоналії, сучасну зарубіжну та українську риторику.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Управлінська риторика» є вибірковою зі спеціальності 034 – культурологія для освітньо-професійної програми «Культурологія» першого (магістерського) рівня вищої освіти, яка викладається у другому семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета: Познайти студентів з особливостями історико-культурного становлення, розвитку та функціонування управлінської риторики, розкрити теоретико-методологічні засади філософії управління, висвітлити антропологічні закономірності, принципи, форми, моделі професійної діяльності управлінців.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дати характеристику предмету, структури курсу, розкрити його міждисциплінарні зв'язки з іншими галузями гуманітарного знання (культурологія, філософська антропологія, філософія культури, світова культура, українська культура); • ідентифікувати проблеми управлінської риторики з представниками філософських шкіл та їхніми вченнями; • виявляти тенденції розвитку та становлення української управлінської риторики; • розкрити сучасні погляди на сутність, структуру і функції та зв'язок з етноантропологією; • висвітлити основні закони управлінської риторики; • проаналізувати джерела і чинники розвитку сучасної управлінської риторики та її особливості.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платон. Діалоги / Пер. з давньогрец. Київ, 1995. https://chtyvo.org.ua/authors/Plato/Dialohy/ 2. Арістотель. Нікомахова етика / Пер. з давньогрец. Київ, 2002. https://www.ae-lib.org.ua/texts/aristoteles_nicomachean_ethics_ua.htm . 3. Сковорода Григорій. Пізнай в собі Людину. Львів, 1995. https://chtyvo.org.ua/authors/Skovoroda/Piznai_v_sobi_liudynu_zbirka/ 4. Прокопович Ф. Про риторичне мистецтво. Філософські твори. Т. 1. Київ, 1979. http://litopys.org.ua/procop/proc1.htm 5. Горський В. Біля джерел. Нариси з історії філос-ї культури України. Київ, 2006. 6. Кримський С. Під сигнатурою Софії. Київ, 2008. 7. Рюс, Жаклін. Поступ сучасних ідей: Панорама новітньої науки / пер.з фр. Київ, 1998. http://izbornyk.org.ua/jruss/russ.htm 8. Петровський П.М. Методологія наукового дослідження в галузі державного управління: навч. посіб. Львів, 2015. 9. Почепцов Г. Теорія комунікації. Київ, 1996. http://socium.ge/downloads/komunikaciisteoria/pochepcov%20teoria%20komunikacii.pdf 10. Почепцов Г.Г. Паблік рилейшнз: навч.посіб. Київ, 2000. http://htbiblio.yolasite.com/resources/Pocheptsov_PR.pdf 11. Сагач Г. Золотослів. Навчальний посібник з риторики. Част. I. Київ, 1998. http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Sahach_2000_568.pdf 12. Сагач Г. Золотослів. Хрестоматія з риторики. Част. II. Київ, 1998. 13. Сагач Галина. Риторика. Київ, 2000. https://shron1.chtyvo.org.ua/Sahach_Halyna/Rytoryka.pdf 14. Ситниченко Л.А. Першоджерела комунікативної філософії. Київ, 1996 https://shron1.chtyvo.org.ua/Habermas_Jurgen/Komunikatyvna_dia_i_dyskurs.pdf

	<p>17. Федорика Д. Філософія дару. Львів, 2017 https://iieci.ucu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Fedoryka_Filosofia-Daru_r-1-8.pdf</p> <p>18. Форд Генрі. Моє життя та робота. Київ, 2015. http://aps-m.org/wp-content/uploads/2017/03/Moie_zhyttia_ta_robota.pdf</p> <p>19. Зубенко Л.Г. Ораторське мистецтво: практичний посібник. Київ, 2002</p> <p>20. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування. Київ, 2002</p> <p>21. Кацавець Р.С. Ораторське мистецтво. Підручник. Київ, 2015</p> <p>22. Радевич-Винницький Ярослав. Етикет і культура спілкування. Львів, 2001 https://www.academia.edu/35792793/%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D1%96_%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D0%BA%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%A0%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87_%D0%92%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%AF</p> <p>23. Костенко Л. Гуманітарна аура нації, або дефект головного дзеркала//Три зозулі з поклоном. К., 2000.</p> <p>24. Український декламатор:збірка віршів для української молоді/ упоряд. Н. і О. Зінкевичі. Київ,2006</p> <p>25. Хоменко І. Еристика. Мистецтво полеміки. Навч. посібник. Київ, 2001</p> <p>26. Кушнір Р. О. Мистецтво відповідального спілкування. Дрогобич, 2013. https://chtyvo.org.ua/authors/Kushnir_Roman/Mystetstvo_vidpovidalnoho_spilkuvannia_abo_iak_nalahodyty_hlybynne_porozuminnia_z_inshoiu_liudynoiu/</p> <p>27. Альчук М. Відродження риторики в національному університеті // Вісник Львівського університету. Філософські науки. Вип.5. Львів, 2003.</p> <p>28. Альчук Марія. Комунікативність і духовність – ціннісні виміри особи ХХІ століття / Марія Альчук // Людинознавчі студії: збірн. наук. праць Дрогобицького ДПУ ім. Івана Франка. Вип. 10. Дрогобич, 2004.</p> <p>29. Паркінсон С. Н. Звід законів Паркінса (In-laws and outlaws)/пер.А.Кістяквського</p> <p>30. Alchuk M. The Phenomenon of Trust as a Communicative Factor // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Філософія. Вип.791. Чернівецький нац. ун-т, 2017. http://www.philosophy.chnu.edu.ua/res/philosophy/791.pdf</p>
Тривалість курсу	140 год.
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 32 години семінарсько-практичних занять та 56 години самостійної роботи.

Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студенти будуть: знати <ul style="list-style-type: none"> • історію становлення, представників, основні школи, які розкривають сутність риторики; • риторичний інструментарій, правила аудиторного спілкування; • теоретичні засади та практичне застосування ; • своєрідність і особливості української риторики; • специфіку та проблеми сучасної управлінської риторики вміти: <ul style="list-style-type: none"> • розрізняти та співставляти ключові поняття; • виробляти комунікативні здібності; • оволодівати ораторським мистецтвом; • формувати культуру мислення, культуру мови, культуру спілкування; • застосовувати отримані знання на практиці – у сфері професійної компетенції та повсякденному житті. 					
Ключові слова	філософія управління, управлінська риторика, ділова риторика, культура мислення, культура мови, культура спілкування, ораторське мистецтво					
Формат курсу	Очний					
	Проведення лекцій, практичних занять, тренінги, консультації для осмислення та розуміння виокремлених проблем					
Теми	Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	2 тиждень 11.50-13.10	Тема1. Історія становлення риторики та красномовства Лінія Арістотеля Лінія Квінтіліана Предмет риторики, завдання оратора Риторика як мистецтво Українська риторична спадщина Відродження риторики у ХХ ст. неориторика	Лекції	Арістотель. Риторика Арістотель. Поетика Прокопович Ф. Про риторичне мистецтво Демосфен. Про вінок	Підгот. до сем.зан. 13.30-14.50 Опрацювання навчальної літератури і пошуки у сучасних дослідженнях 4 год	тренінг знайомство
	3 тиждень	Тема2. Управлінська риторика –	Лекції	Цицерон. Про Оратора Платон. Горгій.	Підгот. до сем.зан. термінологічний	есе Я-оратор

		практичний варіант загальної риторики Історія становлення риторики Предмет, структура та функції упр-ї риторики про корисність красномовства		Платон. Федр Сагач Галина. Риторика. Альчук М. Відродження риторики в національному університеті.	аналіз понять: гуманізм, світогляд, духовність антропоцентризм	
4 тижень	Тема3. Філософія управління Методологія, теорія, технологія Основні методи Антропологічний принцип, закономірності Людина як творець і творіння культури	лекції	закони Паркінса (In-laws and outlaws) Форд Г. Моє життя та робота Петровський П. про дослідження в галузі державного управління 4 год	Підгот. до сем.зан. Опрацювання джерел, культурної тезаурус проф-ї світогляд Доповіді та обговор проблем	тренінг на увагу	
5 тижень	Тема4 Професійний світогляд управління Особливості громадянського та проф-го світогляду науковий і повсякденний Основні критерії результативної упр-ї діяльності	Лекція	Психоаналіз- З.Фройд Діалогічна версія філос. антропології М.Бубера «Я і Ти» Рюс Ж. Людина і науки про людину	Підгот. до сем.зан. висвітлення основних концепцій Фройда, Опрацювання джерел	творче есе мій успіх	
6 тижень	Тема5. Культура ефективного управління мисленнєво-мовленнєвої діяльності. Культура мислення Культура мови (красномовство) Культура спілкування –	Лекція	Почепцов Г. Теорія комунікації. Сагач Галина. Риторика. Зубенко Л. Культура ділового спілкування	Підгот. характерні особливості культури упр-ї діяльності доповіді обговор-я		

		поєднання змістовності та дієвості				
7 тиждень	Тема6. Культура ділового спілкування Ділове спілкування і його види Вербальне і невербальне спілкування Правила аудиторного спілкування	Лекція	Радевич-Винницький. Етикет і культура спілкування. Бистрицький Є. Філософський образ культури та світ національного буття	Підгот. до сем.зан. Аналіз джерел Виступи рецензії		
8 тиждень	Тема 7. Форми управлінського спілкування Дискусія в діловому спілкуванні. Ділова нарада – Прес конференція	Лекція	Кушнір Р. Мистецтво відповідального спілкування Хоменко І. Еристика. Мистецтво полеміки Бистрицький Є. Феномен особистості	Підгот. до сем.зан. Творче завдання: «ділова бесіда» виступи аналіз рецензії 4год		
9 тиждень	Тема8. Підготовка і проведення переговорів. Ораторська майстерність	Лекція	Ф.Бекон. Про переговори (есе) Почепцов Г. Паблік рилейшнз Дональдсон М. Вміння вести переговори	Обговорення Про підготовку проведення переговорів Презентація 2год	Есе самопрезентація	
10 тиждень	Тема9. Іміджологія Імідж керівника – імідж організації управління громадською думкою Імідж – шлях до успіху	Лекція	Сагач Г. Золотослів. Хрестоматія Браун Л. Імідж Федорика Д. Філософія дару	Підгот до сем.зан. Опрацювання джерел, самопрезентація Обгов-я		

					за круглим столом «Імідж»	
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру					
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із культурології, історії філософії, історії української культури, етноантропології, які є основою для всебічного аналізу управлінської риторики					
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, бесіда, дискусія, діалог, промова, прес-конференція, круглий стіл,					
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.					
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>Виступ на семінарському занятті оцінюється викладачем на основі таких критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Відповідність винесеному на обговорення питанню; • Чітке і логічне викладення матеріалу, яке демонструє знання основної та додаткової літератури; • Наявність власної позиції в розумінні обговорюваної проблеми та вміння її обґрунтувати. <p>Виступ оцінюється за 5-бальною шкалою.</p> <p>Рецензування виступу. Критерієм оцінки цієї форми роботи є вміння критично оцінювати виступ та коректно й аргументовано висловлювати власні погляди. Цей вид роботи оцінюється в 3 бали</p> <p>Запитання до виступу. В 1 бал оцінюються запитання, які демонструють знання студентом винесеної на обговорення проблеми, його здатність побачити неповноту, суперечливість у виступі або відкрити нові аспекти теми.</p> <p>Підготовка рефератів (есеїв).</p> <p>Реферат, який подається у друкованому вигляді на листах формату А4 обсягом 10–12 сторінок, повинен відповідати таким вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мати чіткий план викладу. • Сформульовані автором тези мають належним чином аргументуватись та завершуватись висновками. • В рефераті наводиться список використаних джерел та літератури. <p>Реферат оцінюється за 10-бальною шкалою.</p> <p>Реферати, які є передруком текстів з Інтернету або підручників та наукових видань, не зараховуються.</p> <p>Максимальна кількість балів, які набираються протягом семестру – 50, мінімальна – 26.</p> <p>Підсумкова форма контролю – залік</p>					

	<p>Критерії виставлення іспиту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання теоретичного матеріалу • Аналіз джерел, розкриття основних категорій і понять, • Вміння пов'язати теоретичні проблеми з духовно-практичною діяльністю людини та сучасними реаліями <p>Максимальна кількість підсумкових балів на с/з – 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100, мінімальна – 52.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Управлінська риторика в системі філософських знань 2. Методологія дослідження управлінської риторики 3. Історія становлення риторики та красномовства 4. Лінія Арістотеля та Лінія Квінтіліана 5. Риторика як мистецтво 6. Предмет риторики і завдання оратора 7. Українська риторична спадщина 8. Риторика ХХ ст. (неориторика) 9. Управлінська риторика – практичний варіант загальної риторики 10. Предмет, структура та функції упр-ї риторики 11. Філософія управління 12. Методологія, теорія, технологія 13. управління громадською думкою 14. Антропологічний принцип, закономірності 15. Людина як творець і творіння культури 16. Особливості громадянського та професійного світогляду управлінця 17. Науковий і повсякденний світогляд 18. Основні критерії результативної управлінської діяльності 19. Культура ефективного управління мисленнєво-мовленнєвої діяльності. 20. Культура мислення 21. Культура мови 22. Культура спілкування 23. Культура ділового спілкування 24. Ділове спілкування і його види 25. Вербальне і невербальне спілкування 26. Правила аудиторного спілкування 27. Форми управлінського спілкування 28. Дискусія в діловому спілкуванні. 29. Ділова нарада 30. Прес – конференція 31. Підготовка і проведення переговорів. 32. Ораторська майстерність 33. Іміджологія 34. Імідж керівника – імідж організації 35. Імідж – шлях до успіху
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.</p>